

เทศน์เช้า วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๕๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราชาวพุทธนะ ชาวพุทธ พระพุทธศาสนา พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน แต่เราชาวพุทธมีแต่ผู้หลับไหล หลับไหลกับความรูสึกของตัวเอง หลับไหลไปกับกิเลสตัดหาความทะยานอยาก เวลาพระพุทธเจ้าสอนนะ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว สัจธรรมนะ อริยสัจ สัจธรรม มันเป็นเรื่องที่เขากำกัน แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือคัมภีร์มาจนได้พบเห็น รู้สัจธรรม สัจธรรม อริยสัจจะ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาธรรมจักร ๆ พวกเทวดา อินทร์ พรหม ต่างต่อกันไป “จักรได้เคลื่อนแล้ว! จักรได้เคลื่อนแล้ว!” ธรรมะได้เคลื่อนแล้วไง ไม่มีใครจะย้อนกลับได้ ไม่มีใครจะย้อนธรรมะนี้กลับได้ มันเป็นไปได้ไม่ได้ มันเป็นไปได้ไม่ได้เพราะอะไร เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้ว ตรัสรู้ก็คือของนั้นจบสิ้นกระบวนการไปแล้ว ไม่มีใครย้อนกลับได้

แต่ในปัจจุบันนี้ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่ากรรมเป็นธรรม ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เราเป็นชาวพุทธ เราจะย้อนกลับกันไง นี่ทำดีไม่ได้ดี ทำชั่วเราจะได้ดี เราย้อนกลับ พวกเรานี่ย้อนกลับ แต่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าย้อนกลับไม่ได้ มันเป็นเรื่องจริงอย่างนั้น ทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว.. ทำดีต้องได้ดี แต่คนดี คนจะทำดีต้องมีความเข้มแข็ง ความเข้มแข็ง ความกล้าหาญ ความอดทน สีลธรรมจริยธรรมในหัวใจต้องมั่นคง มั่นคง แล้วเจอโลกธรรม

เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติจะสิ้นกิเลสแล้ว เหมือนหลักศิวา ๘ สอก ปักไปในดิน ๔ สอก อีก ๔ สอก โผล่ขึ้นมาโคนฝนโคนลมขนาดไหน ลมแรงขนาดไหนมันไม่โยกไม่คลอน ใจถ้ามีหลักมีเกณฑ์ ทำดีต้องได้ดี ถ้าเรามีหลักมีเกณฑ์ของเรา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารภมาเป็นพระ

โพธิสัตว์ เวลาเสียดละ เสียดละทั้งนั้นเลย อย่างเรานี้มันทนไม่ไหว พอมันทนไม่ไหวเราก็คลอนแคลน ความดีของเราไม่ถึงที่สุดไง

ความดีของโลกๆ นะ ในบ้านเรามีความสงบร่มเย็น เราก็เป็นความดีแล้ว เรามีสิ่งใด ปัจจัยเครื่องอาศัยใช้สอยก็เป็นบุญกุศลของเราแล้ว บุญกุศลของเรามันใช้ประโยชน์ในบุญกุศลนี้โดยที่เราไม่เข้าใจ ถ้าบุญกุศลเราเข้าใจ สิ่งที่เราได้มา สิ่งที่เป็นประโยชน์กับเรา เราเสียดละออกไปเพื่อสังคม เพื่อความสมานฉันท์ เพื่อความสุขของสังคม คนอื่นมีความสุขเราก็มีความสุขด้วย สุขของเรา กับความสุขของสาธารณชน สุขของสาธารณชน เวลาเกิดข้าศึก การรบพุ่งกัน ชนะศึกใดหมิ่นแสนคุณด้วยล้านก่อเวรก่อกรรม ชนะตนคนเดียวนี่สำคัญที่สุดเลย แต่ขนาดเราเสียดละ เราสุขคนเดียวมันมีประโยชน์อะไร แต่เราสุขเพื่อสังคมมีความสุข ถ้าสังคมมีความร่มเย็นเป็นสุขขึ้นมา ความร่มเย็นเป็นสุขเกิดจากใคร เกิดจากเรา อำนาจวาสนาบาปมีมันเกิดตรงนี้ เกิดตรงที่ความร่มเย็นเป็นสุขนั้นเกิดจากเรา ไม่ใช่เรามีตัณหาความทะยานอยาก เราอยากใหญ่ อยากนั่งบนหัวคนไง กิเลสตัณหาความทะยานอยากมันต้องนั่งอยู่บนหัวคนนะ มันต้องการให้คนยอมรับ แต่มันไม่ทำคุณงามความดี ถ้ายอมรับโดยธรรม เราทำคุณงามความดี

คุณ อังค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำบุญกุศลมาจนตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไปที่ไหนนะ คนที่ศรัทธามีความเชื่อ เขาเสียดละนะ เขาทำบุญกุศลเพื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่เนื่อานุบุญของโลก แต่พวกเจ้าลัทธิต่างๆ เขาจ้างคนมาค่านะ เขาจ้างคนมารังเกแเขกลั่นแกล้งตลอด นี่การทำความดี คนจะเห็นดีกับเราไปทุกคน มันเป็นไปได้ไม่ได้ สิ่งที่ได้แย้งมา

แล้วความดีอันละเอียด เขาโคกับขนิโค เขาโคมี ๒ เขา ขนิโคอยู่เต็มตัวเลย ทำคุณงามความดีของเรา เราจะประพฤติปฏิบัติของเรา เราต้องต้านแรงเสียดสีของโลกเขา เขาจะมองเราเป็นเศษคนเลย นี่เศษคนในสายตาของโลกนะ แต่ในสายตาของธรรม เวลาครูบาอาจารย์อยู่ในป่าในเขา คุณสัตว์สัตว์มันอยู่ในป่าในเขาของมัน สัตว์ป่ามันอยู่ในป่านะ มันดำรงเผ่าพันธุ์ของมันมา เจ็บไข้ได้ป่วย ลัญชาตญาณของมัน มันรักษาตัวมันเอง

แต่เราเป็นคน เราเข้าไปอยู่ในป่า เราเป็นคนในป่า คุณพวกราชพรานล่าสัตว์เขาเข้าป่ากัน เขามีเครื่องมือป้องกันนะ เราไปมีบริวาร ๘ มือเปล่าๆ ไปอยู่ในป่า ไม่ใช่สัตว์ป่า ไปอยู่ในป่าแบบนักพรต ไปอยู่ในป่าในเขาเพราะอะไร เพราะไปอยู่ในป่าในเขานี้ธรรมชาติ สิ่งธรรมชาติมันบีบคั้นกับกิเลส ค้นหาความทะยานอยาก

คุณ คูนุชย์ คนอยู่ในป่า เขาต้องเข้าไปทำงานทำในเมืองนะ เพราะในเมืองมันเป็นแหล่งอาหาร แต่เวลาคนป่าเขาหาอาหารเขาหาในป่า แต่เขาทำงานทำ เขามาหาในเมืองกัน เห็นไหม เขาคลุกคลีกัน เขามีความอบอุ่นกัน เขาก็มีคนช่วยเหลือกิจการเขา แต่เราไปอยู่ในป่านะ เราเสียสละออกไป ไปแบบนอแรด ในหัวใจจะโดนบีบคั้นนะ นี่มันวิตกกังวลไปหมดเลย เราจะดำรงชีวิตอย่างไร เราเจ็บไข้ได้ป่วยใครจะดูแลเรา เราไปเจอเหตุการณ์ในป่าในเขา เหตุการณ์ข้างหน้าเรา เรา还不知道วันนี้เราจะพบเจอเหตุการณ์อย่างไร มันไม่มีอะไรเป็นสิ่งที่เราคาดหมายได้เลย มันจะเป็นปัจจุบัน หัวใจมันก็ย้อนกลับมาที่เรานะ ถ้าเราไม่รักษาใจเราเอง เราจะพึ่งพาอาศัยใคร เราจะพึ่งพาอาศัยเรานะ

เราไปอยู่ในป่าในเขา เราไม่ใช่สัตว์ป่า คนเขามองว่าสัตว์ป่ามันต่ำต้อย สัตว์ป่ามันไม่มีเจ้าของ ไม่มีใครดูแลมัน แต่เรามีธรรมะเป็นที่พึ่งอาศัย อาศัยธรรม ศีลธรรมจริยธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พุทธ โธ ธัมโม สังโฆ เราเข้าป่าเข้าเขาให้ใจมันพึ่งพาอาศัยพุทธ โธ ธัมโม สังโฆ.. พุทธ ธรรม.. ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปฏิบัติธรรมให้ใจมันมั่นคงขึ้นมาให้ได้ เราไปอยู่ในป่าในเขาเพื่อรักษาเรา เพื่อรู้คั่นหาตัวตนของเรา เพื่อชำระกิเลสของเรา สัตว์ป่ามันอยู่ในป่าของมัน โดยที่เป็นสัญชาตญาณของมัน มันไม่มีประโยชน์อะไรกับมัน เพราะมันเกิดมาในสัญชาตญาณของสัตว์ แต่มันสัตว์อยู่ในป่า มันก็ดำรงเผ่าพันธุ์ของมัน

เราเป็นสัตว์มนุษย์ สัตว์ที่ประเสริฐ แล้วประเสริฐจริงไหม ถ้าประเสริฐทำไมไม่มีสมอง ประเสริฐทำไมไม่มีความคิด ความคิดมันเป็นสัญชาตญาณของมนุษย์ แต่ธรรมที่จะเกิดขึ้นมาจากใจ เราหาพื้นที่ของใจได้ไหม ถ้าเราหาพื้นที่ของใจเราได้ ปัญญาที่เกิดจากใจกับปัญญาที่เกิดจากสมองมันต่างกัน นี่ภาวนามยปัญญา ปัญญาทางสมอง ปัญญาทางโลกีย์ปัญญา ปัญญาทางโลก ปัญญาทาง

วิชาการ ปัญญาในปัจจุบันที่เราค้นหาจิตของเรา จิตของเราอยู่ที่ไหน ความรู้สึกของเราอยู่ที่ไหน ตัวตนเราอยู่ที่ไหน แล้วปัญญามันเกิดจากตรงนั้น ทำลายกิเลสกันที่นั่น

เราไปอยู่ในป่าในเขา เราไม่ใช่สัตว์ป่า เราเป็นสาวกบุตรพุทธชินนรต เราเป็นผู้ที่คงไว้ซึ่งสังฆธรรม เราจะเข้าไปหาสังฆธรรมของเราขึ้นมา มันจะหาได้ต่อเมื่อมันเผชิญกับสัจจะความจริง ไม่ใช่ทำที่ปาก อยู่ที่ปากนะ ความดีๆ มันดีหน้าาก สักมมันใส่หน้าากเข้าหากัน นี่ความดี ความดีของใคร ความดีของกิเลสตัดหาความทะยานอยาก ความดีแบบให้คนยอมรับ ความดีอยากจะทำหัวคน ความดีอย่างนั้น.. คนรู้ทันคนนะ แต่เราไปอยู่ในป่าในเขา ความดีของใคร เราอยู่ในป่าคนเดียว ทุกข์อยู่คนเดียว รักษาอยู่คนเดียว มันจะให้ใครมายอมรับ ไม่มีใครมาดูเราหรอก ไม่มีใครมาเห็นใจเราด้วย ไม่มีใครมาเห็นพฤติกรรมของเราเลย เราเท่านั้น อตตนา หิ อตตโน นาโถ.. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ตนจะเอาตนให้ได้ นี่ทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว

ดีของใคร ดีของเรา ดีในสังคมไง นี่ใส่หน้าากเข้าหากัน มีแต่ตลบตะแลง มีแต่แทงกันข้างหลัง ทุกคนจะเหยียบหัวกันขึ้นไป ใครมีอำนาจวาสนาอาศัยเป็นฐานแล้วเหยียบขึ้นไป แล้วแทงขึ้นไป ทำขึ้นไปเพื่อความดีของโลก แต่ความดีของเรา ความดีอยู่ในป่าในเขา ความดีของเราอยู่คนเดียว นี่แทงก็แทงกิเลสสิ ธรรมะมันต้องทำลายกิเลส ทำลายสิ่งที่มันพอกหัวใจ มันพอกหัวใจนะ มันพอกหัวใจ มันทำให้ใจตกต่ำ มันทำให้ใจมีน้ำหนักถ่วงในหัวใจ มันทำลายเราตลอดเลย แล้วสิ่งนี้ทำไมไม่แก้ นี่ความดี ทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว

แต่กว่าจะทำความดีโดยสังฆธรรม ความจริง อริยสัจอย่างนี้ มันต้องมีอำนาจวาสนา มีบารมีไง มีอำนาจวาสนาบารมีเพราะมีจุดยืน โลกมีแรงเสียดสีขนาดไหน จะบอกว่าคนนี่คนไรค่า คนนี่ไม่สู้สังคม คนนี่ไม่แสวงหาผลประโยชน์ทางโลก นี่กามคุณ ๕ กามคุณทั้งหลายเขาไม่แสวงหา เขาละทิ้งนั่นมันกามคุณ คุณของโลก คุณของการดำรงเผ่าพันธุ์

แต่ธรรม ธรรมที่เหนือ พรหมจรรย์ ธรรมแท้ๆ มันอยู่ที่ไหน แล้วธรรมแท้ๆ มันเป็นที่พึ่งอาศัยได้แท้จริง นี่ความดีของเราละ ถ้าเราทำลายกิเลสในหัวใจของเราได้หมดแล้ว โลกก็คือโลก เราอยู่กับโลกเขา เห็นโลก.. ใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่ง ใจของเรามันเคยคืนรณขนาดไหน ใจของเรามัน

คืนรณขนาคไหนดะ คีนรณนะ ถ้าคีนรณ มีอำนาจวาสนา คีนรณแล้วมันก็ทำลายแต่ตัวเราเองนะ แต่ ถ้ามันคีนรณ มันทำลายเราแล้ว เวลาโกรธขึ้นมา มันทำลายเราจนเราไม่มีรากฐานสิ่งใดๆ เลย แล้วก็ ไปทำลายคนอื่น เวลาผู้ที่โกรธเรา ถ้าเราโกรธตอบ เราโง่กว่าเขาจะ คูสิ เวลาเขาโกรธเรา เขาทำลาย เรา แล้วเราจะไปโกรธตอบ ถ้าเราไม่โกรธตอบ เราเอาธรรมะสู้เขา เอาธรรมะสู้เขา ตั้งสติไว้ คูสิ คน บ้า บ้าแล้วมันบ้าโทสะ โมหะ มันบ้าของมันแล้วมันทำลายคนอื่น เราตั้งสติ ธรรมย่อมชนะอธรรม ถ้าเรามีสติสัมปชัญญะของเรา เราต้องชนะความบ้าอันนั้น

ความ โลก ความ โกรธ ความ หลง ความ บ้าอำนาจ ความ คลั่ง สิ่ง ที่ มัน คลั่ง มัน ทำลาย ไปหมด เลย แต่วางทำหน้าจากนะ หน้าจากทำน้อจล ทำว่าเป็นคนมีคุณงามความดี แต่มันก็เป็นเรื่องของ กรรมของสัตว์นะ คนรักเท่าผืนหนัง คนชังเท่าผืนเสื่อ ไอ้คนไปเชื่อมันก็เชื่อได้นะ มันเชื่อเพราะอะไร มันเชื่อเพราะผลประโยชน์ มันเชื่อเพราะว่าสิ่งที่มันจะได้รับ มันเห็นประโยชน์เฉพาะหน้า แต่เราไม่คิดนะ ถ้าเราคิดถึงศาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บุพเพนิวาสานุสติญาณ สิ่ง ที่ เกิดมา สิ่ง ที่ อคติชาติเกิดมา สิ่ง ที่ พันธุกรรมทางจิตเราเกิดมา ในปัจจุบันนี้ ถ้าปัจจุบันนี้เราเป็นเรา เรา จะมีสติสัมปชัญญะขนาดไหน จุตูปปาตญาณ คนที่ ยัง ชำระกิเลสไม่ได้ ต้องเกิดไปข้างหน้า มันต้อง เกิดไปข้างหน้า

แล้วปัจจุบันนี้ ถ้าเราโง่เขลากว่าเขา ให้เขาชักนำแล้วมันจะได้สิ่งใดออกไป แต่ถ้าไม่โง่เขลา แล้วเรามีจุดยืนของเรา พันธุกรรมของเราตัดแต่งมาดี พันธุกรรมของเรามีเหตุมีผล พันธุกรรมของ เรามันจะดูพฤติกรรม พฤติกรรมของคน คนที่เป็นผู้นำทำอย่างนี้ได้ไหม คนที่เป็นผู้นำที่เป็นสิ่งที่ดี คนที่เป็นผู้นำที่เป็นธรรม คนที่เป็นผู้นำที่เป็นธรรมจะยับยั้งเราไม่ให้ทำในสิ่งที่ชั่ว สิ่ง ที่ ชั่ว นะ มันชั่ว ในอะไร ชั่วในเป็นผลที่ตกผลึกในใจใจ นี่มันเกิดกิเลส นี่กรรมวิภวัญ์ กิเลสวิภวัญ์ วิปากวิภวัญ์ มันเกิด กิเลส เกิดกรรม เกิดการกระทำ แล้ววิบากกรรมที่มันตกกับคนที่ทำ เราเชื่อเขา เราให้เขาชักจูงไป มัน ก็เป็นสาขบุญสาขกรรมให้ทำกรรมไป แล้วก็ไปเกิดเป็นสาขบุญสาขกรรม เกิดมาโดยธาตุ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก ลูกศิษย์พระสารีบุตรเป็นปัญญาทั้งหมด ธาตุมัน เข้ากันด้วยปัญญา ลูกศิษย์ของพระโมคคัลลานะด้วยฤทธิ์ ธาตุคือเราก็มองแต่ธาตุ นี้ธาตุ ๔ ชั้น ๕ แต่ธาตุรู้ ธาตุที่ พันธุกรรมที่มันเป็นธาตุรู้ ธาตุที่มีชีวิตนะ ธาตุที่เป็นพุทธรณะนะ เวลาเทวทัต ลูกศิษย์

เทวทัตลามกหมดเลย ลามกเพราะมันชอบ มันเห็นสิ่งที่เอารัดเอาเปรียบเขาแล้วมันชอบ ว่าสิ่งที่เอารัดเอาเปรียบมันสบาย มันสะดวกมันสบาย พระสารีบุตร ลูกศิษย์พระสารีบุตรต้องมีปัญญา ปัญญาในอะไร ปัญญาในการเสียสละ ปัญญาในการรื้อค้นกิเลสตัดหาความทะยานอยาก ปัญญาของสากยบุตร ผู้ที่อยู่ในป่าในเขา นี่ปัญญาอย่างนี้มันทำลายกิเลสตัดหาความทะยานอยากของเรา มันใช้ปัญญาเข้าไปใคร่ครวญในกิเลสของเรา ในสิ่งที่พอกหัวใจของเรา ถ้ามันพ้นออกไปแล้วมันเหลืออะไร เหลือธรรมชาติ เหลือสิ่งที่สะอาดบริสุทธิ์ สิ่งที่เป็นธรรมๆ

“ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม” มันจะได้สั่งจะความจริง

ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรมด้วยน้ำาก ด้วยความอยากใหญ่ ด้วยโลกธรรม ด้วยสิ่งที่โมฆะบุรุษตายเพราะลาภ มีลาภ อยากมีลาภสักการะ อยากมีชื่อเสียง เข้าไปอยู่ในป่าในเขาเหมือนกัน ออกจากป่าจากเขามา นี่แหลม.. ไล่หน้าากมา ๕ ชั้น ๑๐ ชั้นนะ นี่มันหลอกลวงเขา แต่ถ้ามันเป็นสังฆธรรมนะมันจะไปหลอกลวงใคร เพราะอะไร สังฆธรรมนะ นี้อริยสังฆ ธรรมชาติ เวลามันคิดมา กุศลอกุศลมันเกิดที่นั่นนะ กุศล อกุศลเกิดขึ้นมานะ สิ่งทีพุดออกมาไม่เป็นสังฆจะความจริงเรารู้ ปฏิบัตินะ ไอ้คนที่ปฏิบัติมันรู้เอง เป็นความจริงมันต้องเป็นความจริงขึ้นมา ถ้าไม่เป็นความจริงขึ้นมา คนที่เป็นโรคเป็นภัย เรื่องโรคภัยไข้เจ็บมันต้องแสดงตัวออกเป็นธรรมดา คนที่มีกิเลสตัดหาความทะยานอยากในหัวใจ กิเลสตัดหาความทะยานอยากมันต้องแสดงเป็นธรรมดา ของมีอยู่มันต้องแสดงออก คนที่เป็น คนที่รู้มันต้องรู้ มันไม่เป็นความจริงหรือ

แต่ถ้าเป็นความจริงขึ้นมาจะ ทำไม่ถึงเป็นความจริง สิ่งที่เป็นความจริง คุณิ สัตว์มนุษย์ สากยบุตรเข้าไปอยู่ในป่าในเขา สิ่งที่เป็นความจริง เวลาวิตกกังวลในป่าในเขาเป็นอย่างไร เวลาจิตมันสงบขึ้นมา เหตุใดมันถึงสงบขึ้นมา แล้วสงบขึ้นมา ถ้ามันไม่ได้วิปัสสนา สงบแล้วเป็นอนิจจัง มันก็เจริญแล้วเสื่อมเป็นธรรมดา แต่ถ้ามันพิจารณาไปถึงที่สุดแล้วนะ มันขาดออกไปเป็นชั้นเป็นตอนเข้าไป มันรู้มันเห็นของมันนะ มันฆ่าเชื้อโรค เชื้อมันตายต่อหน้าต่อตา มันพลิกศพกิเลส มันนิติวิทยาศาสตร์ พลิกหมด เห็นหมด ถ้าไม่เห็นมันฆ่าไม่ได้ ถ้าไม่เห็นกิเลสตายต่อหน้า มันไว้ใจไม่ได้ หรือ กิเลสมันตายต่อหน้าไป

พอกิเลสมันตายต่อหน้าเราไปแล้ว มันจะมีสิ่งใดเหลือ ถ้ามีสิ่งใดเหลือแล้ว เวลาออกจากป่า จากเขามาไม่มีสิ่งใดเหลือแล้ว มันจะมีอะไร มันจะแสดงออกได้อย่างไรนะ นี่มันแสดงออกโดย กิเลสไม่ได้ แต่สิ่งที่แสดงออก คุณติ แสดงออกโดยธรรม กิริยาท่าทางมันเหมือนกัน กิริยาท่าทางของ ธรรมมันออกมาด้วยความรุนแรง นี่คนไม่เข้าใจก็ว่านี่กิเลสอีกแล้ว แต่ถ้าเป็นใส่หน้ากากเข้าหากัน นะ แหม.. มันจะสุภาพเรียบร้อย มันจะล้วงกระเป๋านะ ล้วงกระเป๋ามาเสียบเฉพาะเงินนะ แต่มันล้วง กาลเวลา ล้วงชีวิตของเรา นี่พันธุกรรมทางจิตที่สร้างมาในปัจจุบัน แล้วในอนาคตมันจะไปอีก ล้วง กาลเวลา ล้วงโอกาส สิ่งทีโอกาส ชีวิตเราต้องสิ้นไปนะ

ถ้าปัจจุบันนี้เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา มีครูบาอาจารย์คอยชี้นำของเรา ถ้าเราทำความ สะอาดที่นี้ได้ นะ เราจะจบสิ้นกระบวนการกันที่นี้ แล้วเราจบที่นี้แล้วมันจะไม่เกิดอีก โอกาสโดนเขา ล้วงไป โดนเขาคักไป มันน่าน้อยใจตรงนี้มากกว่า เรื่องแก้วแหวนเงินทองมันเป็นของสาธารณะ แต่ชีวิตเรา ความรู้สึกเรา โอกาสของเรา ชีวิตเราสำคัญที่สุดเลย แล้วให้เขามาตัดดวงไปโดยที่ความ โง่ของเราไง ความโง่ของเราไปเชื่อเขา แล้วทำลายโอกาสของเราไป แล้วเราก็ต้องตายไปเป็น ธรรมดา จูตูปปาตญาณไปเกิดอีกแน่นอน ไปเกิดในสถานะไหน ถ้าไปร่วมมือกับเขา ทำความชั่วกับ เขา มันก็ไปเกิดร่วมกับเขา

แต่ถ้าหัวหน้าเป็นผู้ที่ดี ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว หัวหน้าที่ดีพากระทำความดี ถึงไม่ที่สิ้นสุด เรา ก็ไปเกิดในถิ่นที่ดี ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ต้องมีหลักมีเกณฑ์ ต้องมีสังฆธรรม มีหลักใจ แล้วผู้นำที่ดี เรา จะไปในที่ดี แล้วถ้าผู้นำที่ดี เราเชื่อใครไม่ได้ เราต้องเชื่อตัวเอง เชื่อธรรมของเรา ศีล สมาธิ ปัญญา สร้างขึ้นมา แล้วทำขึ้นมา เชื่อเรานะ ตั้งสติให้ดี กำหนดใจให้ดี ทำให้ดี แล้วมีสิ่งใดขาดตกบกพร่อง ธรรมวินัย พระไตรปิฎก ตำรา เราค่อยมาเทียบเคียงเอา ตำรับตำราเป็นวิธีการนะ ตำราอาหารไม่มี อาหารในนั้นหรือ ตำราอาหารสอนให้เราทำอาหารกิน เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา อาหารนี้ทำเสร็จ แล้วมันถูกมันผิด เราไปเปิดตำราว่าการกระทำทำสิ่งใดลัดขั้นตอนใหม่ ทำสิ่งใด.. เปิดดูตำราอย่าง นั้น แล้วมันจะเป็นประโยชน์กับเรา ถ้าไม่มีผู้นำ

ถ้ามีผู้นำนะ ตามผู้นำ ผู้นำตอบเสร็จแล้วนะ ไปเปิดตำราเหมือนกัน ผู้นำทำเสร็จแล้วผู้นำก็ เคยทำอาหารมา แต่ในตำราทำอาหาร พระไตรปิฎกมันมีอยู่แล้ว เปิดสิ ผู้นำทำลัดขั้นตอนใหม่ ผู้นำ

ทำผิดใหม่ แล้วผู้นำสอนออกมามั่นผิดหรือมั่นถูกอย่างไร มันตรวจสอบได้ ถ้าเราไม่หลงเชื่อเขาไป โดยความมั่งง่าย ด้วยความมั่งง่ายนะ ทำบุญต้องได้บุญนะ คนจะจูงเราไปเลยใจ เราต้องตรวจสอบ เพื่อไม่ให้เราเสียเวลา ตรวจสอบเพื่อเรานะ

เราเกิดมาเป็นชาวพุทธ พุทธศาสนานะ ต้องมีศรัทธา มีความเชื่อ ไม่มีศรัทธา ไม่มีความเชื่อ เราจะไม่เข้าไปฟังธรรม เราจะไม่ประพฤติปฏิบัติ ทีนี้เวลาประพฤติปฏิบัติไปแล้ว กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อแม้แต่ครูบาอาจารย์บอก ไม่ให้เชื่อตำราอาหารนั้น ไม่ให้เชื่อเราบอกคนที่สอนนั้น เราเปิดตำราอาหารแล้วพิสูจน์ ให้เชื่อสักจะความจริง ตำราอาหารมันชี้ว่า ตำราอาหาร ถ้าเราทำผิดหรือทำไม่ได้ อย่างนั้น มันก็ไม่ออกมาเป็นอย่างนั้นหรอก ถ้าเราทำถูกต้องแล้วนะ ทำแล้วมาใคร่ครวญ เราเปิดดู กาลามสูตร เพราะว่าถ้าผลมันตอบสนองมันเป็นความถูกต้องตามจริง มันจะลงตัวกันหมด ธรรมะ ไม่มีการขัดแย้งกันเลย ธรรมะจะไปช่องทางเดียวกัน ถึงที่สุดแห่งทุกขได้หมดเลย นี่ธรรมะมันเป็น อย่างนั้น

สักจะความจริงมี ความรู้สึกของเรามี หัวใจเท่านั้นจะเป็นผู้สัมผัสธรรม

เราเกิดมาแล้วในพระพุทธานุชาสนานะ เราเป็นมนุษย์พบพระพุทธานุชาสนา สิ่งที่เป็นประโยชน์ แล้วอย่าให้เสียโอกาส ถ้ามันความจำเป็นของชีวิต ความจำเป็นของหน้าที่การงาน ใอันนั้นก็คือความ จำเป็นมันสุดวิสัย แต่เรามีโอกาสแล้วเราต้องทำเพื่อประโยชน์กับเรา ทรัพย์สินภายนอก อริยทรัพย์ จากภายใน ให้เลือกเอา ถ้ามีสติสัมปชัญญะ คิดได้นะ แต่มันเป็นธรรมดา ธรรมดาเหมือนกับเข็น ครกขึ้นภูเขา มันจะไหลลงมาธรรมดา

นี่เหมือนกัน ชีวิต เราศรัทธา เราความเชื่อ มันก็จางไปเป็นธรรมดา มันจะออกไป มันจะ หมุนเวียนอย่างนี้ มันไม่จริง ศรัทธา อริยศรัทธา ศรัทธาที่มันจะเป็นความมุ่งมั่นมันต้องมีสิ่งยอมรับ มันต้องมีสิ่งสัมผัส มันถึงจะเป็นความจริงกับเรา นี่ตั้งใจ ชีวิตเรามีคุณค่า อย่าให้ใครชักนำ เราต้อง ยืนของเราได้ เอวัง